

muqeddes kitab

**Rimliqlargha
yézilghan xet**

RIMLIQLARGHA YÉZILGHAN XET

Muqeddes Kitab - Yéngi Ehde (Injil)

6-qisim

1950-yilidiki «Muqeddes Kitab»ning
uyghurche terjimisi hazirqi zaman
uyghur tiligha özgertildi

2013

Deslepki nusxa

www.dunyaningnuri.com

RIMLIQLARGHA YÉZILGHAN XET

Muqeddime

1 ¹ Rosulluqqa qichqirilib, Xudaning Injilini yetküzüşke ilgihinip, Eysa Mesihning bendisi bolghan Pawlustin salam! ² Bu Injilni Xuda ilgiridin öz peyghemberlirining wasitisi bilen muqeddes yazmilarda wede qilghandur. ³ Shu Injili uning Oghli, yeni jisim teripidin Dawudning nesildin tughulup, ⁴ Muqeddes Roh teripidin ölükler arisidin qopqini bilen küch-qudret igisi Ibn Alla ikenlikige shahadet tapqan Xudawendimiz Eysa Mesih toghrisida xewer béridu. ⁵ Uning wasitisi bilen öz ismigha shan-sherep bermek üçün hemme taipilerning arisida iman'gha itaetmenlik ornasturghili méhir-shepquet we rosulluq mensipini qobul qilduq. ⁶ Siler dewet qilinip, Eysa Mesihningki bolghanlar hem ularning arisididur siler. ⁷ Hemminglarga, yeni dewet qilin'ghan muqeddesler we Xudaning amraqliri bolghan Rimda olturghuchilarga salam. Xuda atimiz we Xudawendimiz Eysa Mesih silerge méhir-shepquet we amanliq ata qilghay!

Pawlusning Rimgha bérishni arzu qilishi

⁸ Awwal silerning imaniglar pütün yer yüzide meshhur bolghini üçün hemmenglarning jehitidin Eysa Mesihning wasitisi bilen Xudagha shükür qilimen. ⁹ Chünki men uning Oghlining Injilini jakarlap, rohumda xizmet qiliwatqan Xudayim silerni hemishe yad qilip turuwatghinimgha guwahtur. ¹⁰ Xudaning iradisi bolsa, silerge kelgili manga purset bolghay dep, dualirimda hemishe telep qilip turimen. ¹¹ Chünki quwwetlenmikinglar üçün silerge bir rohiy német bérey dep, silerni körgili arzu qilimen, ¹² yeni men aranglarda bolsam, biz özara herbirimizning imani bilen, yeni méning we silerning imaniglar bilen teselli tépiship turghaymiz. ¹³ Emdi, ey buraderler, méning bashqa taipilerning arisida bolghandek silerning aranglarda hem bir méwem bolsun dep, aldinglarga kelgili nechche mertuwe arzu qilghinimdin bixewer bolushunglarni xalimaymen, emma bu waqitqiche manga mümkin bolmighan. ¹⁴ Yunaniylar bilen bashqa taipilerge, danalar bilen nadanlarga perzim bar. ¹⁵ Uning üçün siler rimliqlargha hem Injilni yetküzgili teyyardurmen.

Injilning qudriti

¹⁶ Men Injildin uyatmaymen, chünki u herbir iman keltürgüchige, awwal yehudiylargha, emma yunaniylargha hem, hemmisige nijat üçün Xudaning qudritidur. ¹⁷ Chünki: «Adil kishi iman bilen yashaydu» dep pütülgendek, Injilda Xudaning adaliti, imandin iman'gha, ashkara boldi.

Xudaning ghezipi

¹⁸ Chünki Xudaning ghezipi bolsa naheqliq bilen heqiqetni tosidighan ademlerning hemme pasiqliqi we heqsizliqi üstige asmandin ashkara bolidu.

¹⁹ Chünki Xuda toghrisida melum bolghini ularning arisida ashkaridur. Xuda özi uni ashkara qilghan. ²⁰ Chünki uning körünmigen süpetliri, yeni ebediy qudriti we xudaliqi, dunya yaritilghandin béri özi qilghan emellerdin melumdur. Uning üçün ular özrisizdur. ²¹ Chünki ular Xudani tonup turup, xudaliqigha layiq shan-sherep bérip shükür éytmay, inawetsiz pikirler qildi. Ularning pemsiz köngülliri qarangghuluqqa toldi. ²² Özini dana éytip, exmeq bolup, ²³ tebdillik tapmaydighan Xudaning ulughlukining ornigha paniy insanning, ucharqanatlarining, töt ayaghliq haywanlarning we ömileydighan janiwarlarga oxshaydighan butlarni almashturup qoydi.

²⁴ Uning üçün Xuda ularni bir-birining bedenlirini reswa qilishqili köngüllirining shehwitige we napakliqqa tapshurdi. ²⁵ Ular Xudaning heqiqitini yalghan'gha tégiship, yaratquchining ornida mexluqqa bash égip ibadet qildi. Mana yaratquchi özi ebedilebed mubarektur amin. ²⁶ Xuda ularni uyatsiz shehwetlerge tapshurdi. Chünki ularning xotunliri tebietke muwapiq munasiwet qilishni tebietke zit turidighan munasiwetke tégishiti. ²⁷ Shundaq hem er kishiler xotun bilen tebietke muwapiq munasiwet qilishni tashlap, öz shehwetliride bir-birige köyüshüp, er kishi er kishi bilen reswaliq qiliship, öz gumrahliqining jazasini tapti.

²⁸ Ular Xuda toghrisidiki bilishini saqlighili xalimighandin kéyin, Xuda ularni nalayiq ishlarni qilghili pes zéhin'ge tapshurdi. ²⁹ Ular her heqsizliq, buzuqluq, temexorluq we yamanliq bilen tolup, heset, qatilliq, jédel, hiyle we eskilik bilen toluqluqtur. ³⁰ Ular gep toshup, gheywet qilghuchi bolup, Xudaning aldida yirginchlik bolup, zulum qilghuchi, özini chong tutup yoghan gep qilip, yamanliq chiqarghuchi bolup, ata-anisigha itaet qilmay, ³¹ eqilsiz, wapasiz, muhebbetsiz we rehimsizdur. ³² Ular «Undaq ishlarni qilghuchilar ölümge layiq iken» dep Xudaning adil hökümi bolghinini bilip turup, özi qilghini bilen toxtimay, shundaq ishni qilghuchilargha rizaliq bildüridu.

Xudaning adil hökümi

2¹ Uning  ch n, ey h k m qilghuchi insan, kim bolsang,  zreng yoqtur. Ey h k m qilghuchi,  z ng shundaq ishlarni qilip turup, bashqisini h k m qilghining bilen  z ngni h k m qilisen. ² Shundaq ishlarni qilghuchilarning  stige Xudaning hökümi heq bolghinini bilimiz. ³ Ey adem, shundaq ishlar qilghuchilarni h k m qilip,  z ng ularni qilip tursang, Xudaning h k midin q chishni xiyal qilisenmu? ⁴ Xudaning m hribanliqi s ni towagha bashlishini bilmey, uning m hrining we sewrining we köngül kenglikining gheniylikini k zge ilmamsen? ⁵ Mana  z qattiqliqning we towa qilmaydighan k ngl ng bilen Xudaning ghezipini we adil hökümini ashkara qilidighan k ni kelgende  z ngge ghezep yighisen. ⁶ Chünki u  zi herkimning emilige qarap yanduridu. ⁷ Yaxshi emelde sewr qilip, shan-sherep we izzet we baqiyliqni izdig chilerge ebediy hayatliq béridu. ⁸ L kin muxalip bolup, heqiqetke itaet qilmay, heqsizliqqa itaet qilghuchilarning üstige ghezep we achchiq k lidu. ⁹ Derweqe tenglik we tarliq yamanliq qilghuchi ademge, yehudiy bolsa we ya yunaniy bolsa, herbirige k lidu. ¹⁰ L kin shan-sherep we izzet we amanliq yaxshiliq qilghuchigha, yehudiy bolsa we ya yunaniy bolsa, herbirige bolidu. ¹¹ Chünki Xudaning aldida y z-xatire qilish yoqtur. ¹² Qanunsiz bolup gunah qilghanlar qanunsiz halak bolidu we Tewrat qanuni bilip gunah qilghanlar Tewrat qanuni bilen höküm qilinidu. ¹³ Chünki qanunni anglighuchilar Xudaning aldida adil emes, belki qanunni qilghuchilar adil qilinidu. ¹⁴ Tewrat qanuni yoq taipiler qanun buyrughinini tebiettin qilghinida, Tewrat qanuni bolmisa hem, ular  z- zige qanun bolidu ¹⁵ we ular  z wijdanlirining guwahliq b rishi we pikirlirining  zara shikayet qilishi yaki  zre kelt r shi bilen qanun buyruqlirining  z k ng lliride p t lginini k rsitidu. ¹⁶ Xuda Eysa Mesihning wasitisi bilen méning Injilimga muwapiq ademlerning yoshurun ishlirini h k m qilidighan k nde shundaq bolidu.

Yehudiylar we Tewrat qanuni

¹⁷ L kin sen yehudiy dep atilip, Tewrat qanunigha y linip, Xuda bilen pexirlinisen. ¹⁸ Uning iradisini bilip, Tewrat qanunidin telim  lip rastliqni tengsheysen ¹⁹ we  z ngni korlarga y teklig chi we qarangghuluqtikilerge nurdek bilisen. ²⁰ Tewrat qanunidiki meripetning we heqiqetning eyniki mende bar dep,  z ngni eqilsizlarning terbiye qilghuchisi we nadanlarning muellimi k risen. ²¹ Sen bashqisigha  gitip,  z ngge  getmensen? «Oghriliq qilmighin» dep, wez  ytip  z ng oghrilamsen? ²² «Zina qilmighin» dep  ytip,  z ng zina qilamsen? But s retlirini yaman  lip, ibadet xanilarni talamsen? ²³ Tewrat qanuni bilen pexirlinip,  z ng qanun'gha xilapliq qilghining bilen Xudani

deshnem qilmaysenmu? ²⁴ Chünki shundaq pütülgenki: «Silerning sewebinglar bilen Xudaning ismi taipilerning arisida kupurluq qiliniyu».

²⁵ Eger Tewrat qanunini tutsang, xetning paydisi bar. Lékin Tewrat qanunini tutmisang, xetneng xetnisizliktek boldi. ²⁶ Eger xetnisiz biri Tewrat qanunining ehkamini tutsa, uning xetnisizliki xetnidek sanalmamdu? ²⁷ Shundaqta eslidin xetnisiz bolup, Tewrat qanunini tutquchi özi: «Sende kitab we xetne bolsa hem, Tewrat qanunigha xilapliq qilisen» dep séni höküm qilidu. ²⁸ Chünki zahirda yehudiy bolghan adem yehudiy emes we tende bolghan zahirdiki xetne özi xetnilik emes, ²⁹ belki könglide yehudiy bolghan adem yehudiydur we resim bilen bolmay, köngülning Roh bilen bolghan xetnisi özi xetniliktur, we uning izziti ademlerdin emes, belki Xudadindur.

Yehudiylargha Tewrat qanunining menpeiti

3¹ Yehudiyning peziliti néme yaki xetning menpeiti néme iken? ² Her jehettin tolidur. Awwal shuki, Xudaning wediliri ulargha amanet qilin'ghan.

³ Ularning bezisi sadaqetsiz bolsa, néme bolidu? Ularning sadaqetsizliki Xudaning sadaqetlik ikenlikini inawetsiz qilarmu? ⁴ Yaq hergiz! Belki: «Öz sözliringde adil we höküm qilghiningda ghalib bolghaysen» dep pütülgendek her adem yalghanchi bolsimu, Xuda sadiqtur.

⁵ Eger bizning adaletsizlikimiz Xudaning adalitini ashkara qilsa, néme éytimiz? Ghezepni ewetidighan Xuda adil emesmu *Men ademche söz qilimen?* ⁶ Yaq hergiz! Undaq bolsa, Xuda dunyani qandaq höküm qilalaydu? ⁷ Emma eger Xudaning sadaqiti uning öz shan-sheripi üçün méning yalghanchiliqim bilen ziyadirek ashkara bolghan bolsa, men némishqa téxi gunahkardek höküm qilinimen?

⁸ Undaq bolsa, beziler bizni: «« Yamanliq qilayli, buningdin yaxshiliq chiqar» deydu» dep bizni deshnem qilip éytqinidek némishqa qilmaymiz? Undaq éytquchilargha bolidighan höküm heqtur.

Adil adem yoqtur

⁹ Emdi néme deymiz? Biz taipilerdin ewzelmu? Yaq hergiz! Biz yehudiylarning we yunaniylarning üstidin, hemmisi gunahning tégididur dep, shikayet qilmiduqmu? ¹⁰ Chünki shundaq pütülgenki: «Adil adem yoq, hetta biri hem yoqtur.

¹¹ Aqil adem yoq, Xudani izdigüchi yoqtur.

¹² Hemmisi éziqip ketkendur, hemmisi buzulushqandur. Yaxshiliq qilghuchi yoq, hetta biri hem yoqtur.

¹³ Ularning géli ochuq qebridur, öz tilini hiylige ishlitidu. Lewlirining tégide yilan zehiri bar.

¹⁴ Ularning aghzi lenet we achchiq bilen tolghandur.

¹⁵ Ularning putliri qan tökkili aldiraydu.

¹⁶ Weyranliq we tenglik ularning yolliridur.

¹⁷ Ular amanliqning yoli bilmeydu.

¹⁸ Közlirining aldida Xudaning qorqunchi yoqtur.

¹⁹ Biz bilimizki, Tewrat qanuni hernéme éytisa qanunning tégidikilergé éytidu. Démek her éghiz baghlinip, barche dunya Xudaning aldida hökümge layiq bolidu. ²⁰ Chünki Tewrat qanunigha emel qilish bilen héchbir adem uning aldida adil qilinmaydu, emma qanun arqiliq gunahning tonulushi bolidu.

Imanning wasitisi bilen adil qilinish

²¹ Lékin emdi Tewrattin we peyghemberlerdin shahadet tépip, Tewrat qanuningsirtida bolghan bir adalet Xuda teripidin ashkara boldi. ²² Yeni, hemme ishen'genlerge Eysa Mesihke iman keltürüş bilen Xuda teripidin bolghan adalet ashkara boldi. Mana héch ayrimichiliq yoqtur. ²³ Chünki hemmisi gunah qilip, Xudaning shan-sheripidin mehrum qaldi, ²⁴ lékin uning méhir-shepquitidin Eysa Mesihniki pidaning wasitisi bilen xalis adil qilinidu. ²⁵ Xuda ilgiriki zamanlarda ötken gunahlargha sewr-taqet qilip, öz adalitini ashkara qilmaq üçün Mesihni, uning öz qénigha iman baghlishi bilen, bir kaparet bolushqa teyinlep qoydi. ²⁶ Shundaq qilip, u hazirqi zamanda öz adalitini ashkara qilip, özi adil bolup, Eysagha iman keltürgüchini adil qilidu.

²⁷ Undaq bolsa, pexrimiz qéni? U késilip ketti. Qaysi qanun bilen? Emellerning qanuni bilenmu? Yaq, belki imanning qanuni bilen késilip ketti. ²⁸ Körimizki, insan qanun'gha emel qilish bilen emes, belki iman bilen adil qilinidu. ²⁹ Yaki Xuda yalghuz yehudiylarning Tengrisimu? Taipilerningki hem emesmu? Derweqe u hem taipilerning Tengrisidur. ³⁰ Chünki Xuda bir bolup, xetniliklarni iman bilen we xetnisizlarni hem iman bilen adil qilidu. ³¹ Tewrat qanunini iman bilen inawetsiz qilimizmu? Yaq hergiz! Belki Tewrat qanunini testiqlaymiz.

Ibrahimning étiqadi

4¹ Undaqta jisimche bizning atimiz bolghan Ibrahim toghrisida néme éytayli? ² Eger Ibrahim emeller bilen adil qilin'ghan bolsa, uning pexirlinidighan bir némisi bolatti, lékin Xudaning aldida emes. ³ Chünki muqeddes yazma néme éytidu? «Ibrahim Xudagha ishendi we bu uninggha adalettek sanaldi» deydu.

⁴ Emma ishligüchining alghini shepquet sowghisi bolup sanalmidi, heqki bolup sanilidu. ⁵ Lékin emelge ishenmey, pasiqni adil qilghuchigha ishen'gen ademning étiquadi uninggha adalettek sanilidu. ⁶ Shundaq hem Dawud özi, Xuda emellirige qarimay, adil sanighan ademni mubarek éytip:

⁷ «Isyani epu qilinig, gunahi yépilghan kishiler mubarektur.

⁸ Xudawende uninggha gunah sanimighan adem mubarektur» dédi.

⁹ Bu mubarek éytmaqliq yalghuz xetniliklergimu? Yaki hem xetnisizlergimu? «Ishenmeklik Ibrahimgha adalettek sanaldi» dep éytmiduqmu? ¹⁰ Uninggha qandaq sanaldi? Xetnilik bolghinidimu yaki xetnisiz bolghinidimu? Xetnilik bolghinida emes, belki xetnisizlik bolghinida uninggha adalettek sanaldi. ¹¹ U xetne qilinmasta tapqan imanining adalitige xetnini bir möhürdek aldi. Buning bilen u iman keltürgen xetnisizlerge ata bolidu *Demek ular hem adil sanilidu* ¹² we hem xetniliklerge, yeni atimiz Ibrahim xetne qilinmasta tapqan iman'gha egiship yürgüchilerge ata bolidu.

¹³ Dunyani miras alidighan wedisi Ibrahimgha we uning neslige Tewrat qanuni bilen bérilmey, belki imanning adaliti bilen bérildi. ¹⁴ Eger Tewrat qanunigha tayan'ghanlar waris bolsa, iman bikar we wede inawetsiz bolatti. ¹⁵ Tewrat qanuni ghezep hökümini keltüridu, lékin qanun yoq yerde xilapliq hem yoqtur.

¹⁶ Miras özi méhir-shepquettin bolmaq üçün iman bilen bolmiqi kérek idi. Shundaqta wede özi yalghuz Tewrat qanunining qowmigha emes, belki hemmimizning atisi bolghan Ibrahimning imanidin bolghanlarga, yeni uning hemme neslige bérilgendur. ¹⁷ «Men séni tola xelqlerning atisi qilip qoydum» dep pütülgendek, u özi Xudaning aldida shundaq bolup, ölgenlerni tirildürüp, yoqni bardek qichqarghuchigha ishendi. ¹⁸ «Nesling shundaq bolidu» dep éytilghan sözge muwapiq u héch ümid bolmighan yerde ümid qilip, ishen'gini bilen tola xelqlerning atisi boldi. ¹⁹ U özi yüz yashqa kirip, öz bedini ölgendek we Sarening qorsiqi ölgendek ikenlikini körüp turup, étiquadta zeip bolmidi, ²⁰ emma étiquadsizliq bilen Xudaning wedisige shek keltürmey, Xudagha shan-sherep béríp étiquadta quwwetlinip, ²¹ Xuda öz wede qilghinigha qadirdur dep, xatirjem bolup ishendi ²² we bu uninggha adalettek sanaldi.

²³ Emma uninggha adalettek sanaldi dep, yalghuz uning üçün emes, ²⁴ lékin biz üçün hem pütülgendur. Chünki biz Xudawendimiz Eysani ölükler arisidin qopurghanning özige ishensek, bizge adalettek sanilidu. ²⁵ Chünki Mesih özi gunahlirimiz üçün pida bérilip, adil qilinmiqimiz üçün tirildürüldi.

Eysa Mesih wasitisi bilen Xudaning muhebbiti könglimizde

5¹ Biz iman bilen adil qilin'ghandin kéyin, Xudawendimiz Eysa Mesihning wasitisi bilen Xuda bilen amanliqta qalduq. ² Chünki biz Mesihning wasitisi bilen biz emdi turghan méhir-shepqetke kirip, Xudaning shan-shepining ümidi bilen pexirlinimiz. ³ Emma yalghuz shu emes, belki tenglikirimiz bilen hem pexirlinimiz, chünki bilimizki, tenglik chidamliq hasil qilidu ⁴ we chidamliq özi mezmüt qedemlik we mezmüt qedemlik ümid hasil qilidu. ⁵ Bu ümid shermendilikning xijalitige yetküzmeydu. Chünki bizge bérilgen Muqeddes Rohning wasitisi bilen Xudaning muhebbiti köngüllirimizge tökülgen. ⁶ Mesih özi biz téxi zeip bolghan chaghda öz tayin waqtida pasiqlar üçün öldi. ⁷ Éhtimalki birkim yaxshi kishi üçün ölgili jüret qilidu, chünki adem bir adil üçün ölgili qiyinliq bilen unaydu. ⁸ Lékin Xuda öz muhebbitini buning bilen ashkara qildiki, téxi biz gunahkar bolghan chaghda Mesih biz üçün öldi. ⁹ Emdi biz uning qéni bilen adil qilin'ghandin kéyin, qanche tayinraq uning wasitisi bilen ghezep hökümidin qutulimiz. ¹⁰ Chünki eger Xudagha düshmen bolghinimizda öz Oghlining ölümü wasitisi bilen uning bilen yarashqan bolsaq, biz uning bilen yarashqandin kéyin qanche tayinraq Mesihning tiriklikini bilen nijat tapimiz ¹¹ we yalghuz shu emes, belki Xudawendimiz Eysa Mesihning wasitisi bilen emdi bizge yarashmaqliqni bergén Xuda bilen pexirlinimiz.

Adem ata we Eysa Mesih

¹² Emdi shundaqki, yalghuz bir ademning wasitisi bilen dunyagha gunah kirdi we gunahning wasitisi bilen ölüm keldi we hemmisi gunah qilghini üçün ölüm hemme ademlerge yétib keldi. ¹³ Chünki Tewrat qanuni kelmeeste gunah dunyada bar idi, lékin qanun bolmighan yerde gunah sanalmaydu. ¹⁴ Lékin ölüm Ademdin tartip Musaning waqtighiche, u kelgüchining nemunisi bolghan Ademning qilghan xilapliqigha oxshash gunah qilmighanlarning üstige hem seltenet qilip turdi.

¹⁵ Emma méhir-shepqet hediyesi özi xata qilmaqliqqa oxshimaydu. Chünki u bir ademning xilapliq qilghini bilen tola kishi ölümning astigha chüshken bolsa, Xudaning méhir-shepqiti we yene bir ademning, yeni Eysa Mesihning wasitisi bilen kelgen méhir-shepqet hediyesi qanche ziyadiliship, tola kishige bérilgen. ¹⁶ we méhir-shepqet hediyesi özi gunah qilghan u bir adem bilen bolghan haletke oxshimaydu. Chünki höküm bir ademning wasitisi bilen kélip, höküm qilinishqa seweb boldi, lékin méhir-shepqet hediyesi tola xatalarning jehitidin kélip, adil qilinishqa seweb boldi. ¹⁷ Eger bir ademning xata qilghini bilen ölüm kélip, u ademning sewebi bilen seltenet qilghan bolsa, mol méhir-shepqet bilen adalet

hediyesini tapqanlar yene bir ademning, yeni Eysa Mesihning wasitisi bilen tiriklikte qanche ziyadirek seltenet qilidu.

¹⁸ Démek bir ademning xata qilghini bilen bolghan halet hemme ademlarning höküm qilinshqa seweb bolghandek, yene bir ademning adaliti bilen hemme ademlerge tiriklik yetküzidighan adil qilinishi hasil bolidu. ¹⁹ Chünki u bir ademning itaetsizliki bilen tola kishi gunahkar bolghandek yene birining itaiti bilen tola kishi adil bolidu. ²⁰ Emma xataning ashmaqligi üçün Tewrat qanuni otturigha kirdi. Lékin gunah ziyadileshken yerde méhir-shepset téxi ziyadileшти.

²¹ Démek gunah ölümde seltenet qilghandek, méhir-shepset özi Xudawendimiz Eysa Mesihning wasitisi bilen ebediy tiriklik üçün adalet bilen seltenet qilidu.

Eysa Mesih bilen ölüp tirilginimiz

6¹ Emdi néme éytayli? Méhir-shepset ziyadileshsun dep, gunahta qalaylimu? ² Yaq hergiz! Biz gunahqa nisbeten ölgenler qandaq uningda yene yashiyalaymiz? ³ Bilmemsilerki, biz Mesih Eysagha chömüldürüşni qobul qilghanlarning hemmisi uning ölümige chömüldürüldüq. ⁴ Biz ölümge chömüldürülüp, Mesih bilen depne qilin'ghandin kéyin, u özi Atining shan-sheripi bilen ölüklér arisidin qopurulghandek, özimiz hem yéngi bir hayatta yürgeymiz. ⁵ Eger uningkiye oxshash bir ölümde uning bilen ulinishqan bolsaq, uningkiye oxshash biz tirilip qopurushta hem uning bilen uliniship qalimiz. ⁶ Bilimizki, gunahning bedinining yoqalmiqi üçün we yene gunahning qulliri bolmasliqimiz üçün kona adimimiz Mesih bilen kréstke tartildi. ⁷ Chünki ölgen adem gunah qilishidin késilgen bolidu.

⁸ Eger Mesih bilen ölgen bolsaq, uning bilen tirik qalidighinimizgha ishinimiz. ⁹ Bilimizki, Mesih ölüklér arisidin qopqandin kéyin, yene ölmeydu we uning üstige ölümning qudriti yene bolmaydu. ¹⁰ Chünki ölginide gunahqa nisbeten bir öldi, lékin tirilgini bilen Xuda üçün yashap turidu. ¹¹ Shundaq hem silér özünglarni gunahqa nisbeten ölüp, Mesih Eysada Xuda üçün tirikturmiz dep sananglar.

¹² Uning üçün gunah özünglarni beden shehwetlirige itaet qildurup, ölidighan bedenliringlarda seltenet qilmighay. ¹³ Öz ezaliringlarni heqsizliq eswabliri bolghili gunahqa tutup bermenglar. Lékin ölüklér arisidin tirilgendek, özünglarni Xudagha we ezaliringlarni adalet eswabliri bolghili Xudagha atanglar. ¹⁴ Chünki qanun tégide bolmay, méhir-shepsetning tégide bolghininglar üçün, gunah silerning üstünglarga seltenet qilmighay.

Adaletning quli

¹⁵ Emdi néme éytayli? Qanun tégide bolmay, méhir-shepquetning tégide bolghinimiz üçün gunah qilaylimu? Yaq hergiz! ¹⁶ Siler özünglarni itaet qilghili herkimge tutup bersenglar, uning qulliri bolghininglarni bilmemsiler? Herkimge itaet qilsanglar, xahi ölümge yetküzidighan gunahqa, xahi adaletke yetküzidighan itaetke bolsa, uninggha qul bolisiler.

¹⁷ Emma Xudagha shükür bolsunki, ilgiri gunahning qulliri bolghininglar bilen, emdi silerge tapshurulghan telimning bayanigha köngül bilen itaet qildinglar.

¹⁸ Gunahtin azad bolup, adaletning qulliri bolup qaldinglar. ¹⁹ Insanche ajizliqinglar üçün ademche sözleymen. Mana ezaliringlarni heqsizliq qilghili napakliqqa we heqsizliqqa qul qilip tutup bergininglardek, emdi ezaliringlarni pakliqni emelge keltürgili adaletke qul qilip tutup béringlar. ²⁰ Chünki gunahning qulliri bolghininglarda, adaletning xizmitidin azad idinglar. ²¹ Emma u waqit néme méwe taptinglar? Emdi uyatinglarni keltüridighan méwini emesmu? Mundaq ishlarning axiri ölüm bolidu. ²² Emma gunahtin azad bolup, Xudaning qulliri bolghininglarda méwenglar pak-diyaneliktur. Buning axiri ebediy tiriklik bolidu. ²³ Chünki gunahning bedili ölümdur. Lékin Xudaning méhir-shepquet hediyesi Xudawendimiz Mesih Eysaning wasitisi bilen ebediy tiriklikdur.

Nikah munasiwiti toghrisida misal

7¹ Qanunni bilgenlerge éytimenki, ey buraderler, adem qanchiki hayat tursa, qanunning hökümide bolghinini bilmemsiler? ² Chünki erning qolidiki xotun éri hayat iken waqtida, qanun bilen uninggha baghlaqlıqtur. Lékin éri ölse, er toghrisidiki qanundin azad bolidu. ³ Éri hayat iken waqtida bashqa erge tegse, pahishe dep atilidu. Lékin éri ölse, shu qanundin azad bolup, bashqa erge tegse, pahishe bolmaydu. ⁴ Shuninggha oxshash, ey buraderler, Xudagha méwe keltürgeymiz dep, siler bashqining, yeni ölükler arisidin qopqanningki bolghili Mesihning bedini bilen qanun'gha nisbeten öldünglar. ⁵ Chünki jisimning kona halitide turghinimizda, gunahlarning shehwetliri qanun bilen qozghilip, ölümge méwe keltürüp ezalirimizda ishletti. ⁶ Lékin özimizni baghlighan bendke nisbeten ölüp, qanundin azad bolup, yazma ehdingning kona halitide emes, belki Rohning yéngi halitide bendichilik qilimiz.

Tewrat qanuni we gunah

⁷ Emdi néme éytayli? Tewrat qanuni gunahmu? Yaq undaq emes! Lékin qanun bilen bolmisa, gunahni bilmeyttim, chünki Tewrat qanuni: «Shehwet qilmighin» démise idi, shehwet toghrisida bilmeyttim. ⁸ Lékin gunah purset tépip, mende qanun emri bilen her xil shehwetni qozghap qopurdi. Chünki qanun bolmisa, gunah özi ölgendek turidu. ⁹ Lékin bir waqit qanunsiz yashidim, lékin qanun emri kelgende gunah yene tirilip qopti we men öldüm. ¹⁰ we tiriklik üçhün bérilgen qanun emri manga ölüm yetküzdi. ¹¹ Chünki gunah purset tépip, qanun emri bilen méni alditip, uning wasitisi bilen méni öltürdi. ¹² Démek Tewrat qanuni muqeddestur we emri hem muqeddes we adil we yaxshidur.

¹³ Undaqta u yaxshi nerse manga ölümge seweb boldimu? Yaq, undaq emes! Belki gunah ölümge seweb bolup, yaxshi nerse arqiliq manga ölüm yetküzüp, özining gunah ikenlikini melum qildi. Bu teriqide gunah özi Tewrat qanunining emri bilen heddidin ziyade yaman boldi. ¹⁴ Chünki Tewrat qanunining rohiy ikenlikini bilimiz, lékin men jismaniy bolup gunahning tégide sétilghanmen ¹⁵ we öz qilghinimni uqmaymen, chünki öz xalighinimni qilmay, yaman körginimni qilimen. ¹⁶ Eger öz xalimighinimni qilsam, Tewrat qanunining yaxshi bolghinigha guwahliq bérimen. ¹⁷ Lékin mundin kéyin shuni qilghuchi men özüm emes, belki mende makan tutqan gunah shuni qilidu. ¹⁸ we mende, yeni öz jismimde yaxshi bir néme bolmighinini bilimen. Chünki mende irade bar, lékin yaxshiliqni emelge keltürelmeymen. ¹⁹ Chünki özüm xalighan yaxshi ishni qilmay, özüm xalimighan yaman ishni qilimen. ²⁰ Emdi öz xalimighinimni qilsam, shuni qilghuchi mundin kéyin men özüm emes, belki mende makan tutqan gunah shuni qilidu.

²¹ Men yaxshiliqni xalisam, yamanliq bir buyruqtek mende bar ikenlikini tuyimen. ²² Chünki ichki adimimge muwapiq Xudaning qanunigha söyünimen. ²³ Lékin könglümdiki qanunning buyruqi bilen jeng qiliship, ezalirimdiki gunahning buyruqigha méni qul qilidighan bashqa bir buyruqni méning öz ezalirimda tuyimen. ²⁴ Men qandaq bichare adem ikenmen! Kim méni bu ölümning bedinidin qutquzidu? ²⁵ Xudawendimiz Eysa Mesihning wasitisi bilen Xudagha shükür bolsunki, men öz könglüm bilen Xudaning qanunigha bendichilik qilimen, lékin jisimche gunahning qanunigha qulluq qilimen.

Muqeddes Rohning wasitisi bilen yashash

8¹ Uning üçhün Mesih Eysadikilerge bir höküm qilinish yoqtur. ² Chünki tiriklik Rohining qanuni Mesih Eysada méni gunahning we ölümning qanunidin

azad qildi. ³ Chünki Tewrat qanuni jisimdin ajiz kélip, özi qilalmighan ishni Xuda özi qilip, gunahni kötürmek üçhün öz Oghlini gunah jismining oxshashliqida ewetip, gunahni jisimde höküm qildi, ⁴ Buning bilen Tewrat qanunining adil telipi jisimche yürme, rohche yüridighan bizlerde beja keltürülidu. ⁵ Chünki jismaniy bolghanlarning jismaniy ishlargha we rohiy bolghanlarning rohiy ishlargha meyli bolidu. ⁶ Jismaniy ishlargha mayil bolmaqliq ölüm, lékin rohiy ishlargha mayil bolmaqliq tiriklik bilen amanliqtur. ⁷ Chünki jisimning meyli Xudagha düshmenlik qilip, Xudaning qanunigha boyun sunup itaet qilalmaydu. ⁸ Shuning üçhün jisimge meyli bolghanlar Xudagha meqbul bolalmaydu.

⁹ Emma Xudaning Rohi silerde makan tutqan bolsa, siler jismaniy emes, belki rohiydursiler. Lékin birkimde Mesihning Rohi bolmisa, u özi Mesihningki emes. ¹⁰ Eger Mesih silerde makan tutqan bolsa, beden gunah sewebidin ölümge girihtar bolsa hem, roh adalet sewebidin tiriktur. ¹¹ Emma Eysani ölükler arisidin qopurghuchining Rohi ichinglarda makan tutqan bolsa, Mesih Eysani ölükler arisidin qopurghuchi, silerde makan tutqan Rohining wasitisi bilen silerning ölidighan bedenliringlarni hem tirildüridu.

¹² Ey buraderler, jisimning meyliche yashighili beden'ge qerzdar emesimiz.

¹³ Chünki jisimning meyliche yashisanglar, ölisiler. Lékin Rohning wasitisi bilen jisimning ishlini öltürsenglar, tirik qalisiler. ¹⁴ Chünki Xudaning Rohi bilen yéteklen'genlarning hemmisi Xudaning oghulliridur. ¹⁵ Chünki siler yene qorqunchqa chüshüp qalghudek bir qulluq rohini qobul qilmidinglar. Lékin baliliq Rohini qobul qilip, uning arqiliq: «Abba, ey Ata», dep qichqirisiler. ¹⁶ Roh özi bizning rohimiz bilen Xudaning baliliri bolghanlikimizgha guwahliq béridu. ¹⁷ Lékin balilar bolsaq, waris hem bolimiz, yeni Xudaning warisliri we Mesihning warisdashliridurmiz. Shundaqta, uning bilen bille zexmet tartsaq, uning bilen bille hem shan-sherep tapimiz.

Bizge ashkara bolidighan shan-sherep

¹⁸ Chünki bu zamanning zexmetlirini kélidighan zamanda bizge ashkara bolidighan shan-sherep bilen tengleshtürüp béqip, héchnémidek sanaymen.

¹⁹ Pütün mexluqat özi ishtiyag bilen Xudaning oghullirining ashkara bolushigha muntezir turidu. ²⁰ Chünki mexluqat chirimeklikke girihtar bolghandur, lékin öz ixtiyari bilen emes, belki uni chirimeklikning astigha salghuchining hökümi bilen shu ehwalgha chüshüp qaldi. Lékin uning ümidi bar. ²¹ Chünki mexluqat özi chirimeklik qulluqidin xalas bolup, Xudaning balilirining shereplik azadliqigha yétishidu. ²² Derweqe barche mexluqatning bu waqitqiche ah tartiship tolghaq yéginini bilimiz.

²³ Emma yalghuz u emes, belki biz Rohning tunji méwilirini qobul qilghanlar, biz özimiz oghulluqqa, yeni bedinimizning xalas bolushigha muntezir bolup, ichimizde ah tartimiz. ²⁴ Chünki ümid bilen nijat taptuq, lékin körün'gen ümid özi ümid emestur, chünki birkim öz körginini qandaq yene ümid qilalaydu? ²⁵ Lékin körmiginimizni ümid qilsaq, sewr bilen uninggha muntezir bolimiz. ²⁶ Shundaq hem Roh özi ajizliqimizgha yadrem béridu. Chünki néme tileydighinimizni bilmeymiz, lékin Roh özi bayan qilalmaydighan ah tartish bilen bizge shapaet qilidu.

²⁷ Emma köngüllerni teptish qilghuchi Rohning meylini bilidu, chünki u Xudaning iradisige muwapiq muqeddeslerge shapaet qilidu. ²⁸ Emma bilimizki, hernéme bolsa Xudani dost tutqanlarning yaxshiliqigha ishleydu, yeni uning teqdirige muwapiq qichqirilghanlarning menpeiti üçün bolidu. ²⁹ Chünki u özi ilgiridin tonughanlarni öz Oghlining süritige oxshash bolushqa ilgiridin tayin qildi. Oghlini tola buraderlarning tunjisi bolsun dep u shundaq qildi. ³⁰ Shundaqla u ilgiridin tayin qilghanlirini dewet hem qildi we dewet qilghanlirini adil hem qildi we adil qilghanlirigha shan-sherep hem berdi.

Eysa Mesihning muhebbiti

³¹ Emdi buninggha néme éytayli? Xuda biz terepte tursa, kim bizge qarshi turidu? ³² Öz Oghlini ayimay uni bizning hemmimiz üçün bergening özi, uning bilen bizge her nersini bermemdu? ³³ Xudaning ilghighanlirini kim shikayet qilalaydu? Adil qilghuchi Xuda özidur. ³⁴ Höküm qilghuchi kimdur? Mesih Eysa özi öldi, uning üstige u tirilip qopup, Xudaning ong yénida olturup, bizge shapaet qilidu. ³⁵ Bizni Mesihning muhebbitidin kim ayriyalaydu? Dermdu? Tenglikmu? Qoghlanmaqliqmu? Achliqmu? Yalingachliqmu? Xetermu? Qilichmu? ³⁶ «Sen üçün pütün kün öltürülimiz, boghuzlinidighan qoylardek sanilghanmiz» dep pütülgendektur.

³⁷ Lékin buning hemmiside bizni dost tutqanning wasitisi bilen chong nusret tépip ghalib bolimiz. ³⁸ Chünki tayin bilimenki, ne ölüm, ne hayat, ne perishtiler, ne hökümetler, ne hazirqi ishlar, ne kélidighan ishlar, ne quwwetler, ³⁹ ne égzlik, ne chongqurluq, ne bashqa bir yaritilghan nerse bizni Xudaning Xudawendimiz Mesih Eysadiki muhebbitidin ayriyalmaydu.

Xudaning Israil bilen bolghan munasiwiti

9¹ Mesihte rast sözlep, yalghan éytmighanliqimgha ich könglüm Muqeddes Roh bilen manga guwahliq béridu. ² Shundaq ikenki, könglümde chong

ghem we tügimes derdim bar. ³ Chünki beden jehette uruq-tughqan bolghan buraderlirimge nijat tapturalsam, özümning Mesihtin mehrum qélishini xalayttim. ⁴ Ular israiliy bolup, oghulluq we shan-sherep we ehde we Tewrat qanuni we ibadet we wediler ularningkidur. ⁵ Mana ata-bowilar ularningki we Mesih beden jehette ulardindur. U özi hemmisining üstige Xuda bolup, ebedkiche mubarektur. Amin.

⁶ Lékin Xudaning sözi yoq bolup ketkendek emes, chünki Israildin bolghanlarning hemmisi israiliy emestur ⁷ we Ibrahimning uruq-ewladidin bolghanlarning hemmisi perzent atalmay, belki: «Séning uruq-ewlading Ishaq bilen atilidu» dep éytildi. ⁸ Yeni jisimgé muwapiq bala bolghanlar Xudaning baliliri emes, belki wedining baliliri uruq sanilidu. ⁹ Chünki wedining bir sözi shudurki: «Shu waqitta yénip kélimen we Sarening bir oghli bolidu». ¹⁰ we yalghuz shu emes, lékin Ribqa bir erdin, yeni atimiz Ishaqtin hamilidar bolghanda, ¹¹ Xudaning ixtiyariyche bolghan teqdirining muqim turushi emellerning wasitisi bilen bolmay, dewet qilghuchining wasitisi bilen bolghini üçün, balilar téxi tughulmay bir yaxshi yaki yaman ishni qilmastin ilgiri, ¹² Ribqagha éytildiki: «Chongi kichikige qulchiliq qilghay».

¹³ Shundaq hem pütülgenki: «Yaqubni dost tuttum, emma Esawni yaman kördüm».

¹⁴ Undaq bolsa, néme éytayli? Xudada naheqliq barmu? Yaq, hergiz! ¹⁵ Özi Musagha: «Rehim qilghinimgha rehim qilimen, shepqet qilghinimgha shepqet qilimen» dep éytmidimu?

¹⁶ Uning üçün bu ish insanning xahishidin yaki tirishishidin emes, belki Xudaning merhemet qilishidin bolidu. ¹⁷ Chünki muqeddes yazmada Firewn'ge: «Öz qudritimni séning üstüngde ashkara qilip, ismimni pütün yer yüzide bayan qilay dep, séni qopurdım» dep éytilghandek

¹⁸ özi xalighinigha rehim qilidu we xalighinini köngli qattiq qilidu.

¹⁹ «Undaq bolsa, némishqa u téxi eyibleydu? Uning iradisige kim qarshi turalaydu?» dep manga éytarsenmikin.

²⁰ Ey adem, kimsenki, Xuda bilen éytishqaysen? Yasalghan nerse özini süretke keltürgüchige: «Némishqa méni shundaq qilding?» déyelemdu?

²¹ Yaki kozichining bir kumulach laydin bir qachini izzetke yene birini haqaretke qilghili lay üstide qudriti yoqmu? ²² Emma eger Xuda öz ghezipini körsitip qudritini bayan qilghili xalap, halaketke teyyar bolghan ghezep qachilirigha tola köngül kengliki bilen sewr-taqet qilip, ²³ özi ilgridin shan-sherepke teyyar qilghan merhemet qachilirigha öz shan-sheripining gheniylikini bildürgili irade qilghan bolsa, néme deysen? ²⁴ Shundaq u merhemet qachiliri bolushqa bizni, yeni yalghuz yehudiyardin bolghanlarni emes, belki taipilerdin bolghanlarni hem qichqardi.

²⁵ Xuddi u Hoshiya peyghemberning kitabida éytqandek: «Öz qowmim bolmighan

xelqni öz qowmim dep ataymen we dost tutmighinimni öz amriqim dep ataymen.

²⁶ Undaq hem boliduki, ulargha: «Siler méning qowmim emessiler» dep éytilghan yerde ular tirik Xudaning oghulliri dep atilidu».

²⁷ Lékin Yeshaya peyghember Israil toghrisida qichqirip éytiduki: «Eger beni-Israilning sani déngizning qumiche bolsimu, yalghuz bir qalghan qismi nijat tapidu.

²⁸ Chünki Xudawende öz hökümini beja keltürüp, qisqa késip öz teqdirini meqsetke yetküzidu.

²⁹ Yeshaya hem ilgiridin shundaq éytqanki: «Eger samawi qoshunlarning serdari bolghan Xudawende bizge bir nesil saqlap qalmisa idi, biz Sodomdek bolup, Gomorradek qilinattuq».

Israilning ishenmesliki

³⁰ Emdi néme éytayli? Mana adaletni izdimigen taipiler adaletni, yeni imandin bolghan adaletni tapti.

³¹ Lékin bir adalet qanunini izdigen Israil undaq bir qanun'gha yétishmidi.

³² Néme üçün? Mana ular imanning yolida izdimey, emelning yolida adaletni izdigini üçün özini putlikashang téshigha putlashti.

³³ Shundaq hem pütülgenki: «Mana Si'onda bir putlikashang téshi we taymakliq qoram téshini qoyimen we herkim uninggha ishense, xijalet bolmaydu».

10¹ Ey buraderler, ular nijat tapsun dep, öz könglümde ishtiyag baghlap, Israil üçün Xudagha dua qilimen. ² Ular toghrisida guwahliq bérimenki, ular Xuda üçün gheyret qilidu, lékin rast bilimlik teriqiside emes. ³ Chünki Xudaning adalitini bilmey, öz adalitini qurghili tirishqini bilen Xudaning adalitige boyun sunmidi.

⁴ Chünki Mesih her iman keltürgüchige adalet keltürüsh üçün Tewrat qanunining nishan-meqsitidir. ⁵ Tewrat qanuni bilen bolghan adalet toghrisida Musa özi: «Emrni beja keltürgen adem uning bilen tirik qalidu» dep pütken.

⁶ Lékin imandin bolghan adalet mundaq éytiduki: «« Mesihni töwen'ge élip chüshmek üçün kim asman'gha chiqidu?» ⁷ yaki «Mesihni ölükler arisidin élip chiqmaq üçün kim dozaxqa chüshidu» dep könglüngde éytmighaysen».

⁸ Lékin u néme éytidu?: «Söz, yeni biz wez éytidighan imanning sözi, sanga yéqin bolup, aghzing bilen könglüngdidur».

⁹ Chünki Eysa Xudawende ikenlikini aghzing bilen étirap qilip, Xuda uni ölükler arisidin qopurghinigha könglüng bilen ishenseng, nijat tapisen. ¹⁰ Mana köngülning imani bilen adil qilinip, éghizning étirapi bilen nijat tapimiz. ¹¹ Chünki muqeddes yazma: «Uninggha ishen'gen héchbiri shermende bolmaydu» dep éytqan.

¹² Yehudiy bilen yunaniyning arisida héch perq yoqtur we hemmisining Xudawendisi bir bolup, özige iltija qilghanlarning hemmisige gheniydur.

¹³ Chünki herkim Xudawendining ismin'gha iltija qilsa, nijat tapidu.

¹⁴ Emma birkimge ishenmey, uninggha qandaq iltija qilalaydu? Birkimdin anglimay, uninggha qandaq ishineleydu? Bir wez éytquchi bolmisa, qandaq angliyalaydu? ¹⁵ Lékin birkim ewetilmise, qandaq wez éytalaydu? Shundaq hem «Yaxshiliqni xush xewer bergüchilerning qedemliri qandaq güzel iken» dep pütülgendur.

¹⁶ Lékin hemmisi Injilni qulaqta tutmidi, chünki Yeshaya: «Ey Xudawende, kim wezimizge ishendi?» dep éytqan.

¹⁷ Uning üçhün iman wez anglimaqtin bolidu, emma wez özi Mesihning sözidin chiqidu. ¹⁸ Lékin: «Ular wez anglimidimu?» dep soraymen. Derweqe anglidi. Mana ularning awazi pütün yer yüzige we sözliri dunyaning chetlirigiche chiqqan.

¹⁹ Lékin: «Israil uqmidimu?» dep yene soraymen. Awwal Musa éytiduki: «Men silerni millet bolmighan bir xelq bilen gheyretke keltürüp, silerni eqilsiz bir millet bilen achchiqlandurimen».

²⁰ Yeshaya hem jüret qilip éytiduki: «Méni izdimigenlerge tépilir, méni sorimighanlarga ashkara boldum».

²¹ Lékin Israil toghrisida éytiduki: «Pütün künde asiy we muxalip bir qowmgha qollirimni uzitip turdum».

Israilning bir qismi saqlinip qalidu

11 ¹ «Xuda öz qowmini ret qildimu?» dep soraymen. Yaq, undaq emes. Men özüm hem Ibrahimning uruq-ewladidin we Benyamin qebilisidin bolghan bir israiliy kishidurmen. ² Xuda ilgiridin tonughan qowmini ret qilmidi. Muqeddes yazma Éliyas toghrisida néme éytqinini bilmemsiler? Qandaqki, u Israilning üstidin Xudagha erz qilip:

³ «Ey Xudawende, ular séning peyghemberliringni öltürüp, qurban'gahliringni yiqitip qoydi we men yalghuz qaldim we méning jénimgha hem qest qilip turidu» dep éytti.

⁴ Lékin uninggha kelgen wehiy néme éytidu? «Baalgha tiz pükimigen yette ming kishi özümge saqlap qaldim» dep wehiy keldi.

⁵ Shuninggha oxshash hazirqa waqitta méhir-shepqet ilghighiniche bir qalduq bardur. ⁶ Emma bu ilghanmaqliq méhir-shepqettin bolsa, emellerdin emes. Bolmisa méhir-shepqet özi méhir-shepqet dégili bolmaytti.

⁷ Undaq bolsa, bu ish qandaq bolidu? Israil öz izdiginini tapmidi. Lékin ilghan'ghanlar tapti we qalghanlar köngli qattiq boldi. ⁸ Shundaq hem pütülgenki: «Xuda ulargha bir ghapil roh, körmeydighan közler we anglimaydighan qulaqlar bergen we bu kün'gichilik shundaq bolup turidu».

⁹ we Dawud éytiduki: «Öz dastixini ularni yiqitqudek bir tuzaq we ulardin intiqam alghudek bir qapqan bolghay».

¹⁰ Közliri körmigüdek qarangghulashqay. Bellirini hemishe püküklük qilghin».

Ulan'ghan shaxlar

¹¹ Emdi soraymenki, ular yiqilip qalidighini üçün putlashtimu? Yaq, undaq emes. Belki ular özi gheyretke keltürülsun dep, ularning yiqilishi bilen nijat taipilerge keldi. ¹² Emma ularning yiqilishi dunyaning gheniyliki üçün we ularning ajiz kélishi taipilerning gheniyliki üçün bolsa, qanche ziyadirek ularning kamil bolushi shundaq bolidu. ¹³ Men taipilerning rosuli bolup öz xizmitimni ulugh bilip, siler taipilerdin bolghanlarga éytimenki, ¹⁴ öz jismimdin bolghanlarning gheyritini keltürüp, bezilirige nijat yetküzelsem idi. ¹⁵ Ularning ret qilinishi dunyaning yarashmaqligi bolsa, ularning qobul qilinishi ölüklér arisidin tirilmektin bashqa bir néme bolidumu? ¹⁶ Eger tunji hosul muqeddes bolsa, xémir hem muqeddestur. Eger yiltiz muqeddes bolsa, shaxlar hem muqeddestur. ¹⁷ Emma shaxlarning bezisi késilgen bolsa, sen yawa zeytun derixidin bolup, shaxlarning arisigha ulinip, zeytun derixining sémez yiltizigha hessidar bolushqan bolsang, ¹⁸ esli shaxlar üstige yoghanliq qilmighin. Emma yoghanliq qilsang, bilginki, sen yiltizni kötürmeysen, lékin yiltiz séni kötüridu.

¹⁹ «Méning ulanmaqliqim üçün shaxlar késildi» dep éytarsenmikin. ²⁰ Rasttinla imansizliqi üçün késildi, lékin sen iman bilen turisen. Özüngni chong tutmay, qorqunch bilen turghin. ²¹ Chünki Xuda esli shaxlarni ayimighan bolsa, séni hem ayimaydu. ²² Xudaning méhribanliqigha we ghezipige qarighin. Mana tayghanlar üstide ghezipi bar we eger dawamliq Xudaning kerimide tursang, séning üstüngde méhribanliqi bar, lékin undaq bolmighanda, sen hem késilisen.

²³ Emma bashqilar imansizliqta qalmisa, ular hem ulinidu, chünki Xuda ularni yene ulap qoyghili qadirdur. ²⁴ Eger sen tebiiche yawa bolghan zeytun derixidin késilip, tebietning xilapida esli zeytun derixige ulan'ghan bolsang, qanche ziyadirek esli shaxlar öz zeytun derixige ulinidu.

Israilning nijat tépishi

²⁵ Ey buraderler, özünlarni dana sanimighaysiler dep, silerni bu sirdin bixewer qoyghili xalimaymen, yeni shu sirki taipiler pütün sani toluqlinip iman'gha daxil bolghuchilik, Israilning bir hessisi köngül qattqliqqa giriptar bolup turidu. ²⁶ Andin hemme Israil nijat tapidu. Shundaq hem pütülgendur: «Si'ondin qutquzghuchi kélip, Yaqubtin hemme pasiqliqni kötüridu.

²⁷ Ularning gunahlirini kötürüwetkinimda ular bilen qilidighan ehdem ushbu bolidu».

²⁸ Injilgha qarisaq,ular silerning jehitinglardin düshmendur, lékin ilghinishqa qarisaq, ata-bowilar jehitidin amraqdur. ²⁹ Chünki Xudaning méhir-shepquet hediyliri we dewiti yandurulmaydu. ³⁰ Siler bir waqitqiche Xudagha itaetsizlik qilip, emdi ularning itaetsizliki bilen merhemet tapqandek, ³¹ siler tapqan merhemet bilen ular özi merhemet tapsun dep, ular emdi itaetsizlik qiliwatidu ³² Chünki Xuda hemmisige merhemet qilmaq üçün, hemmisini itaetsizlikke giriptar qildi.

³³ Xudaning gheniyliki we hékmiti we ilimi qanche chongqurdur. Uning hökümliri sürüshtürüshtin we uning yolliri teptish qilishtin qanche üstündür.

³⁴ Xudawendining pikrini kim chüshinip yetti? Uninggha meslihet bergüchi kimdur?

³⁵ Yandurup bersun dep, kim ilgridin uninggha bir néme ötküzüp qoyghan?

³⁶ Chünki hemme nerse uningdin we uning bilen we uning üçündür. Uninggha ebedilebed shan-sherep bolghay. Amin.

Tirik qurbanliq

12¹ Ey buraderler, silerge Xudaning merhemiti bilen nesihet qilimenki, bedenliringlarni bir tirik, muqeddes we Xudagha meqbul qurbanliqtek keltürgeysiler. Rohiy ibaditinglar shudur. ² Emdi bu zamanning yürüshini dorimay, Xudaning iradisi néme ikenlikini, yeni néme yaxshi, meqbul we kamil ikenlikini teptish qilalighudek zéhininglarning yéngilinishi bilen özgertinglar.

³ Manga bérilgen méhir-shepquet hediyesi bilen silerning herbiringlarga éytemenki, herbiringlar öz toghrisida layiq bolghandin ziyade égiz pikir qilmay, belki Xuda herbirige üleshtürüp bergen imanning miqdariche öz toghrisida salmaqliq bilen pikir qilsun. ⁴ Tola ezalirimiz bir bedende bolghini bilen hemme ezalarning ishi bir bolmighandek, ⁵ bizler tola bolghinimiz bilen Mesithe bir beden bolup, xizmet üçün bir-birimizge eza bolushimiz. ⁶ Lékin bizge ata qilin'ghan méhir-shepquetke muwapiq bashqa-bashqa hediylirimiz bardur.

Peyghemberlik hediyesi bolsa iman'gha muwapiq bolsun. ⁷ Birkimning xizmet hediyesi bolsa xizmet qilsun. Telim bérédighan hediyesi bolsa telim bersun. ⁸ Nesihet bérédighan hediyesi bolsa nesihet bersun. Üleshtürüp bergüchi buni saddiliq bilen qilsun. Bashlighuchi gheyretlik bolsun. Merhemetlik ish qilghuchi buni köngül xushluqi bilen qilsun.

Buraderlik muhebbet

⁹ Muhebbet riyasiz bolsun. Yamanliqtin yirgininglar, yaxshiliqni ching tutunglar. ¹⁰ Buraderlik muhebbetide bir-biringlarni dost tutunglar. Izzet körsitishinglardabir-biringlardinötüshünglar. ¹¹ Gheyret qilishtasusbolmanglar, rohta qizghin bolunglar, Xudawendige bendichilik qilinglar. ¹² Ümidte xushal bolunglar, tenglikte sewr qilinglar, duada dawam qilinglar. ¹³ Muqeddeslerning muhtajliqigha shérik bolunglar we méhmandarchiliq qilghili köngül qoyunglar. ¹⁴ Silerni qoghliganlarga duayixeyr oqunglar. Duayibet qilmay, duayixeyr oqunglar. ¹⁵ Xush bolghanlar bilen xush bolunglar, yighlighanlar bilen yighlanglar. ¹⁶ Bir-biringlar bilen ittapaq bolunglar. Belen perwaz bolmanglar, kemterler bilen hemrah bolunglar, özünglarni dana bilmenglar. ¹⁷ Héchkimge yamanliq ornigha yamanliq qilmanglar. Hemme ademlerning aldida yaxshi nersilerni közlemler. ¹⁸ Mümkün bolsa, imkaniyitinglarche hemme ademler bilen inaq ötünglar. ¹⁹ Ey amraqirim, özünglar üçün intiqam almanglar, belki Xudaning ghezipege jay beringlar. «Xudawende éytiduki: Intiqam méningkidur, men özüm yandurup bérimen» dep pütülgendur. ²⁰ Lékin düshmining ach qalsa, uninggha ghiza bergin. Ussisa, uninggha ichkülük bergin, chünki buni qilsang, béshigha chogh yighisen. ²¹ Yamandin bésilmighin, belki yamanni yaxshiliq bilen basqin.

Hökümetke boysunush

13 ¹ Her kishi öz üstidiki hökümetke boyun sunsun, chünki Xudadin bolmighan hökümet yoqtur we bar hökümetler Xudadin toxtitilghandur. ² Uning üçün hökümetke qarshi turghuchi Xudaning tertip qilghinigha qarshi turidu we shuninggha qarshi turghuchilar özige höküm tapturidu. ³ Chünki emirler yaxshi ish qilghuchilargha emes, belki yamanliq qilghuchilargha qorqunch keltüridu. Hökümettin qorqmighili xalisang, yaxshi ish qilghin we uning teripidin danglinisen. ⁴ Chünki u séning yaxshiliqing üçün Xudaning xizmetkaridur. Lékin yaman ish qilsang, qorqqin, chünki qilichni bikargha kötürmey, belki yaman ish qilghuchidin ghezep intiqamini almaq üçün

Xudaning xizmetkaridur. ⁵ Uning üçün yalghuz ghezep sewebidin emes, belki wijdan sewebidin hem uninggha boyun sunmaq lazimdur. ⁶ Ular shuninggha xemishe étibar qilip, Xudagha xizmetkarchiliq qilghini üçün baj hem bérisiler. ⁷ Herbirige öz heqqini béringlar. Alwan alidighan'gha alwan, baj alidighan'gha baj, qorqunchqa heqqi bolghanlarga qorqunch, izzetke heqqi bolghanlarga izzet béringlar.

Emrlerning mahiyiti

⁸ Héchkimdin bir-biringlarni dost tutmaqtin bashqa qerzinglar bolmisun. Chünki heqemsayisini dost tutqan kishi Tewrat qanunini emelge keltürgen bolidu. ⁹ Chünki emrler, yeni zina qilmighin, öltürmigin, oghrilmighin, teme qilmighin we bashqa hemme emrler heqemsayengni özüngdek dost tutqin dégen sözde jem qilin'ghan. ¹⁰ Muhebbet heqemsayige yamanliq qilmaydu. Uning üçün muhebbet özi Tewrat qanunining beja qilinishidur.

¹¹ Shuningdin xewerdar bolup, uyqudin oyghinidighan waqtinglarning kelginini bilinglar. Chünki nijatimiz iman'gha kelgen waqtimizdikidin emdi bizge yéqinraq kélip qaldi. ¹² Kéche ötüp, kündüz yéqinlashti. Uning üçün qarangghuluqning ishlinirini tashlap, nurning yarighini kiyeyli. ¹³ Bezme we haraq mejlisliride emes, zina qilish we buzuqluqta emes, jédel we hesette emes, belki kündüzdikidek edep bilen mangayli. ¹⁴ Bedenni shehwet üçün perwish qilmay, belki Xudawende Eysa Mesihni kiyinglar.

Buradiringlarni höküm qilmanglar

14 ¹ Birkim étiqadta ajiz bolsa, siler shek pikirliri üstide höküm qilmay, uni qobul qilinglar. ² Birkimning her nerse yéyishke étiqadi bar, yene biri étiqadta ajiz bolup yalghuz yerdin ün'genni yeydu. ³ Yeydighan kishi yémeydighan kishini xar körmisun we yémeydighan kishi yeydighan kishini höküm qilmisun, chünki Xuda uni qobul qilidu. ⁴ Bashqisining xizmetkarini höküm qilghili sen kimdursen? U öz xojisining aldida turidu yaki yiqilidu. Lékin turidu, chünki Xuda uni tik turghuzushqa qadirdur. ⁵ Birkim bir kündin yene birini ewzel köridu, yene biri hemme künlerni oxshash köridu. Her kishi öz könglide sheksiz bolsun. ⁶ Tayin bir künni étibar qilghan kishi Xudawende üçün shuni qilidu we yeydighan kishi Xudawende üçün yep, Xudagha shükür éytidu we yémeydighan kishi Xudawende üçün yémey, Xudagha shükür éytidu. ⁷ Chünki héchbirimiz özi üçün yashimaydu we héchkim özi üçün ölmeydu. ⁸ Eger yashisqa, Xudawende üçün yashaymiz, ölsek Xudawende üçün ölimiz,

yashisaq yaki ölsek Xudawendingkidurmiz. ⁹ Chünki ölgenler we tiriklarning Rebbi bolmaq üçün Mesih ölüp, yene tirilip qopti. ¹⁰ Lékin sen némishqa buradiringni höküm qilisen? We sen bolsang némishqa buradiringni tehqir qilisen? Hemmimiz Xudaning höküm textining aldida bir küni turimiz emesmu? ¹¹ Chünki pütülgenki méning tirik ikenlikim rast bolghandek, derweqe manga her tiz pükülüp, her til Xudagha hemd éytidighan bolidu» dep Xudawende éytidu.

¹² Derweqe herbirimiz öz toghrisida Xudagha hésab béridu.

Azdurulushqa seweb bolmanglar

¹³ Uning üçün bir-birimizni yene höküm qilmayli, belki héchkim öz buradirige bir putlikashang yaki bir taydurushni qoymisun dep qarar qilinglar. ¹⁴ Men uqup Xudawende Eysada tayin bilimenki, héch nerse özi napak emes, emma birkim bir nersini napak sanisa, uninggha shu nerse napak bolidu. ¹⁵ Eger buradiring taaming üçün biaram bolsa, muhebbetke muwapiq yürmeysen. Mesih uning üçün ölgen kishini taaming bilen halak qilmighin. ¹⁶ Yaxshi némenglar deshnem qilinishqa sewebchi bolmanglar. ¹⁷ Chünki Xudaning padishahliqi yémek we ichmekte emes, belki Muqeddes Roh bilen bolghan adalet, amanliq we xushluqtidur. ¹⁸ Shuningda Mesihke bendichilik qilghan kishi Xudaning aldida meqbul bolup ademlarning aldida xush körün'güdektur.

¹⁹ Uning üçün özimizni amanliqqa we bir-birimizning temir qilinishigha ishleydighan ishlargha atayli. ²⁰ Ghiza sewebidin Xudaning ishini buzmighin. Her nerse pakizdur, lékin bir kishi yémiki bilen taysa, uninggha yaman bolidu.

²¹ Gösh yémiseng ya sharab ichmiseng yaki buradiringni tayduridighan, uning achchiqini keltüridighan yaki uni ajizlashturidighan bashqa ishni qilmisang, yaxshidur. ²² Sende bar étiqad Xudaning aldida özüngge bolsun. Özi rast dep bilgen ish üçün öz wijdanidin eyiblimigen kishi mubarektur. ²³ Lékin shek keltürgüchi yése, höküm qilinidu, chünki étiqad bilen yémidi we étiqad bilen qilinmighan her ish gunahtur.

Küchlük we ajiz bolghanlar

15 ¹ Biz küchlük bolghanlar özimizni razi qilmay, ajizlarning zeipliklirini kötürmekke perzimiz bar. ² Bizning herbirimiz heqemsayisining yaxshiliqi we temir qilinishi üçün uni razi qilghili tirishsun, ³ chünki: «Sanga deshnem qilghuchilarning deshnimi méning üstümge chüshti» dep pütülgendek Mesih öz xush-rizalikini izdimidi.

⁴ Hernéme ilgiridin pütülgen bolsa, sewr we muqeddes yazmilarning tesellisi bilen ümidimiz bolghay dep, bizning telimimiz üçün pütülgendur. ⁵ Sewr bilen tesellining Tengrisi silerge Mesih Eysaning hésabiche bir köngüllük bolghili nésip bergeyki, ⁶ siler Xudawendimiz Eysa Mesihning Atisi Xudagha bir köngül we bir til bilen shan-sherep bérishkeysiler.

⁷ Xudaning shan-sheripi üçün, Mesih özi silerni qobul qilghandek, bir-biringlarni qobul qilinglar. ⁸ Chünki shuni éytimenki, Mesih ata-bowilargha bérilgen wedilerni testiqlap, Xudaning sadaqiti jehitidin xetniliklarning xizmetkari boldi. ⁹ Lékin taipiler Xudagha uning merhemiti üçün shan-sherep berdi. Shundaq hem pütülgenki: «Uning üçün taipiler arisida sanga hemd éytip, ismingha medhiye oqughay»

¹⁰ we yene u éytiduki: «Ey taipiler, uning qowmi bilen shadliq qilinglar»

¹¹ we yene: «Ey hemme taipiler, Xudagha hemd éytinglar, ey hemme xelq, uni danglanglar» dep pütülgendur.

¹² we yene Yeshaya: «Yishayning yiltizidin chiqqan nota kélidu. U qopup, taipiler üstige seltenet qilidu we uninggha taipiler ümid baghlaydu» dep éytqan.

¹³ Emdi ümidning Tengrisi Muqeddes Rohning qudriti bilen ümidte ashmiqinglar üçün étiqad qilghininglarda silerni toluq xushalliq we amanliq bilen toldurghay.

Pawlusning xizmiti - anglimighanlarga Injilni yetküzüsh

¹⁴ Emma men özüm bolsam, ey buraderlirim, silerning yaxshiliq bilen tolghinini, hemme meripet bilen toluqluq bolup, bir-biringlarga nesihet bergili qadir bolghininglarni bilip, silerning toghranglarda xatirjemdurmen. ¹⁵ Lékin bezi ishlarni yene yadinglarga salmaq üçün, Xudadin manga ata qilin'ghan méhir-shepquetke muwapiq silerge biperwaliq bilen püttüm. ¹⁶ Shundaq qilip, taipiler Muqeddes Roh bilen pak-muqeddes qilinip, meqbul bir qurbanliq qilinishi üçün, Xudaning Injilining kahinliq xizmitini qilip, taipilerge Mesih Eysaning kahini bolghaymen. ¹⁷ Uning üçün Xudaning aldidiki xizmitim jehitidin Mesih Eysada pexrim bar. ¹⁸ Chünki Mesih taipilerni itaetke keltürmek üçün, xahi sözde, xahi emelde, xahi alamet we möjzilerning quwwitide, xahi Muqeddes Rohning quwwitide bolsa, méning wasitem bilen qilghan ishliridin bashqa ish toghrisidin sözligili jüret qilmaymen. ¹⁹ Uning üçün Yérusalémdin tartip, Illirikum yurtighiche aylinip, her yerde Injilni toluq jakarlap yürdüm. ²⁰ Bashqisining uli üstige yasimay dep, Mesihning ismi melum bolmighan yerlerde Injilni wez éytqili ijtihat qildim. ²¹ Belki: «Uning toghrisidin bixewer bolghanlar köridu we anglimighanlar uqidu» dep pütülgendek qildim.

²² Buning üçün tola waqit qéshinglarga kélishtin tosuldum.

Pawlus Rimgha barmaqchi

²³ Lékin emdi bu tereplerde manga yene bir yer qalmidi we tola yillardin tartip aldinglarga kelgili ishtiyaqim bardur. ²⁴ Ispaniyige bérip ötüshümde siler bilen körüshüp, silerni séghinidighan ishtiyaqimni azghina qandurghandin kéyin, silerdin bashlandurulup, u yerge barghili ümid qilimen.

²⁵ Lékin emdi muqeddeslerge xizmet qilghili Yérusalémgha barimen. ²⁶ Chünki Makédoniye bilen Axayedikiler Yérusalémdiki muqeddeslerning péqirlirigha bir iane bergili xush kördi. ²⁷ Derweqe ular shuni xush kördi, chünki taipiler ularning rohiy németlirige shérik bolghandin kéyin, öz jismaniy németliri bilen Yérusalémdikilerge xizmet qilghili perzi bolup, ulardin qerzdardur. ²⁸ Buni pütküzüp, bu étiqad méwisini ulargha tapshurup bergendin kéyin, aldinglardin ötüp, Ispaniyige barimen. ²⁹ Men aldinglarga kelgende Mesihning berikitining toluqluqi bilen kélidighinimni bilimen.

³⁰ Emdi, ey buraderler, Xudawendimiz Eysa Mesih bilen we Rohning muhebbiti bilen silerge yalwurimenki, men bilen küriship, dualiringlarda men üçün Xudadin tiligeysiler. ³¹ Yehudiyediki imansizlardin qutulushum üçün we Yérusalémdikilerge qilidighan xizmitim muqeddeslerning aldida qobul qilin'ghudek bolush üçün, ³² shundaq qilip, Xudaning iradisi bolsa aldinglarga xushluq bilen kélip, siler bilen rahet tépishim üçün dua qilghaysiler.

³³ Amanliqning Tengrisi hemmenklar bilen bolghay. Amin.

Axirqi telim we salamlar

16¹ Kénhriyediki jamaetning xizmetchisi bolghan hemshirimiz Fébeni silerge tewsiye qilip tonushturimen. ² Xudawendide muqeddeslerge layiq bolghudek teriqide uni qobul qilip, silerdin hajiti bolghan her ishta uninggha yadrem bergeysiler. Chünki u özi tola kishige we hem manga yadremchi bolghan.

³ Mesih Eysada hemkarlirim bolghan Priskilla we Akwilagha salam éytinglar.

⁴ Ular méning jénim üçün öz boyunlirini qoydi we yalghuz men emes, belki taipilerning hemme jamaetliri hem ulargha minnetdar.

⁵ Ularning öyidiki jamaetke hem salam éytinglar. Asiya yurtidiki Mesihke ishen'genlerning tunji hosuli bolghan amriqim Épenitusqa salam éytinglar.

⁶ Siler üçün tola emgek tartqan Meryemge salam éytinglar.

⁷ Mendin ilgiri Mesihning shagirtliri bolup, rosullarning arisida mötiwerlik bolghan türmidash repiq uruq-tughqanlirim Andronikus bilen Yuniyasqa salam éytinglar.

⁸ Xudawendide amriqim Ampilyasqa salam éytinglar.

⁹ Mesihning xizmitide hemkarimiz bolghan Urbanusqa we amriqim Istaxusqa salam éytinglar.

¹⁰ Mesihthe yaramliq Apélisqa salam éytinglar. Aristowulusning öyidikilerge salam éytinglar.

¹¹ Uruq-tughqinim Hirodiyong'gha salam éytinglar. Narkisusning öy xelqidin bolghan Xudawendidikilerge salam éytinglar. ¹² Xudawendide ishligüchi Trifina bilen Trifosagha salam éytinglar. Xudawendide tola ishligen amraq Pérsisge salam éytinglar.

¹³ Xudawendide ilghan'ghan Rufusqa we uning anisi anamgha salam éytinglar.

¹⁴ Asinkritusqa, Filgon'gha, Hermiske, Patrowasqa, Hérmasqa we ular bilen bolghan buraderlerge salam éytinglar.

¹⁵ Filologus bilen Yuliyagha, Niriyus bilen hemshirisige we Olimpasqa we ular bilen bolghan muqeddeslerning hemmisige salam éytinglar.

¹⁶ Muqeddes söyüsh bilen bir-biringlarga salam qilinglar. Mesihning hemme jamaetliri silerge salam éytidu.

¹⁷ Ey buraderler, silerge yalwurimenki, özünglar qobul qilghan telimge zit bolghan ayrilmaqliq bilen azdurmaqliq chiqarghuchilardin éhtiyat qilip, ulardin néri turunglar. ¹⁸ Chünki shundaqlar Xudawendimiz Mesihke xizmet qilmay, öz qorsaqlirigha xizmet qilip, siliq söz we chirayliq gep bilen saddilarning köngüllirini aldaydu. ¹⁹ Itaitinglar hemmilerge melum boldi Uning üçün xushturmen, lékin yaxshiliqta dana we yamanliqta sadde bolushunglarni xalaymen. ²⁰ Mana amanliqning Tengrisi pat yéqinda sheytanni putliringlarning tégide ézidu. Xudawendimiz Eysaning méhir-shepqiti siler bilen bolghay.

²¹ Méning hemkarim Timotéus we qérindashirim Lukiyus, Yasun we Sosipatir silerge salam éytidu.

²² Men bu xetni pütküchi Tértius Xudawendide silerge salam éytimen.

²³ Méni we hemme jamaetkilerini méhman qilghan Gayus silerge salam éytidu, sheherning xezinichisi Arastus we buradirimiz Kwartus silerge salam éytidu.

²⁴ Xudawendimiz Eysa Mesihning méhir-shepqiti hemmenglar bilen bolghay. Amin. ²⁵ Emma men yetküzgen Injilim we Eysa Mesih toghrisidiki wezimge muwapiq, dewrlerdin béri yoshurulup, emdi ashkara qilin'ghan sirgha muwapiq, silerni quwwetlendürgili qadir bolghanning özige shan-sherep bolghay. ²⁶ Emdi u sir ashkarilip, ezeliy Tengrining emrige muwapiq, hemme taipilerning arisida, ularni imanning itaetmenlikining yoligha élip bérish üçün, peyghemberlik muqeddes yazmilarning wasitisi bilen bayan qilin'ghandur. ²⁷ U yégane hékmetlik Xudagha Eysa Mesihning wasitisi bilen ta ebedilebed shan-sherep bolghay. Amin.